

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2018/108,**23. jaanuar 2018,****erakorralise meetme kohta, mis seisneb toetuse andmises Leedu, Läti, Eesti ja Soome teatavates piirkondades üleujutuste ja tugevate vihmade tõttu kahju kannatanud põllumajandustootjatele**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, (¹) eriti selle artikli 221 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Leedus, Lätis, Eestis ja Soome lõunaosas 2017. aasta augustist oktoobrini sadanud vihm põhjustas nende liikmesriikide põllumaal suuri üleujutusi. Ka sademete koguhulk augustist oktoobrini 2017 oli keskmisest palju suurem. Selline pikka aega kestnud rohke vihmaseadu on enneolematu. Lisaks algas talv vara ning lume ja madalate temperatuuride tõttu olid külvingimused erakordselt ebasoodsad. Seetõttu jäi külvamata suur osa taliviljast, mille saaki peaks kogutama 2018/2019. turustusaastal.
- (2) Asjaolu, et kannatada saanud piirkondades asuvate põllumajanduslike majapidamiste põllumajandustootjatel jääb tulevikus tulu saamata nii nende hektarite eest, millele ei olnud võimalik külvata kui ka külviga kaetud hektarite eest, kus üleujutused kahju tekitasid, põhjustab järgmisel 2018/2019. saagikoristusaastal Leedu, Läti, Eesti ja Soome põllumajandustootjatele suure ja erakorralise kahju. See kujutab endast konkreetset probleemi määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 221 tähenduses. Sellist konkreetset probleemi ei saa lahendada meetmetega, mis on võetud vastavalt kõnealuse määruse artiklile 219 või 220, kuna see ei ole konkreetset seotud olemasoleva turuhäirega või selle ohuga, samuti ei ole see seotud meetmetega, mida on võetud loomahaiguste leviku tõkestamiseks või seoses tarbijate usalduse kaotusega, mis on tingitud inimeste, loomade või taimede tervisele avalduvast ohust.
- (3) Selleks et hüvitada 2018/2019. saagikoristusaastal tekkiv majanduslik kahju, tuleks erakorralise meetmena ette näha rahaline hüvitis kahju kannatanud piirkondades asuvate toetuskõlblike hektarite eest.
- (4) Liidu turu stabiilsuse seisukohalt on ka liit huvitatud sellest, et meetet kohaldataks üksnes selliste põllumajanduslike majapidamiste suhtes, kes kaotavad oma sissetulekud seetõttu, et põllumaa ei olnud taliviljade külviks sobiv. Peale selle peaks toetus piirduma kõige enam kahju kannatanud põllumajandustootjatega. Põllumajandustootjat tuleks lugeda kõige enam kahju kannatanuks, kui selles liikmesriigis asuvad taliviljade külviks ettenähtud kahjustatud alad moodustavad vähemalt 30 protsenti tema täielikust taliviljade külviks mõeldud pindalast samas liikmesriigis. Selleks et vältida ülemäärase hüvitamise ohtu, peaks nende toetuskõlblike hektarite eest, kuhu üleujutuse tõttu talivilja külvata ei saa, makstav toetus olema piiratud. Seepärast ei tohiks asjaomaste liikmesriikide otsuses ületada toetuskõlbliku hektari eest makstava toetuse summa nendes liikmesriikides 2017. kalendriaastal hektari eest otsetoetusena makstud keskmist summat. Toetuse kogusumma ja eelarveeraldise kogusumma peaks põhinema asjaomastelt liikmesriikidelt saadud teabel üleujutuste ja tugevate vihmade tõttu kahju kannatanud hektarite arvu kohta.
- (5) Topeltrahastamise ohu vältimiseks ei tohiks asjaomastel toetuskõlblikel hektaritel tekkivat kahju hüvitada mis tahes riigiabiga ega kindlustuse kaudu ning toetus peaks piirduma selliste toetuskõlblike hektaritega, mis ei ole saanud liidu rahalist toetust muudest allikatest.
- (6) Asjaomastel liikmesriikidel peaks olema lubatud anda täiendavat abi käesolevas määruses sätestatud tingimustel ja tähtaja jooksul.
- (7) Toetust antakse ainult taotluse alusel, mis esitatakse asjaomase liikmesriigi siseriiklikus õiguses sätestatud viisil ja tähtaja jooksul.

(¹) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

- (8) Tuleks sätestada, et pädevad asutused võtavad kõik vajalikud meetmed, teevad kõik vajalikud kontrollid ja teavitavad sellest komisjoni. Need kontrollid peaksid eelkõige hõlmama toetuskõlblikkuse ja toetusetaotluse õigsuse kontrolli. Toetuskõlblike hektarite arvu tuleks kontrollida kõikide pädevale asutusele kättesaadavate asjakohaste vahendite, sealhulgas põllumajandusettevõtetes kohapeal tehtavate kontrollide alusel.
- (9) Kõnealune erakorraline meede peaks kehtima kuni 12 kuud alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
- (10) Meetmete eelarve mõistliku haldamise ja põllumajandustootjatele õigeaegse tasumise huvides peaksid liidupooleks osaliseks rahastamiseks olema toetuskõlblikud üksnes need maksed, mille liikmesriigid on toetusesaajatele teinud 30. septembriks 2018. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014⁽¹⁾ artikli 5 lõiget 2 ei kohaldata.
- (11) Selleks et liit saaks kontrollida kõnealuse erakorralise meetme tõhusust, peaksid asjaomased liikmesriigid esitama komisjonile üksikasjaliku teabe selle rakendamise kohta. Selleks et liit saaks teha finantskontrolli, peaksid asjaomased liikmesriigid edastama komisjonile väljamaksete kontrolli ja heakskiitmise tulemused.
- (12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Liidu toetus on põllumajandustootjatele kättesaadav artiklitega 2 ja 5 kehtestatud selliste Leedus, Lätis, Eestis ja Soomes asuvate hektarite eest, millele ei olnud võimalik talivilja külvata või millelt jääb 2018/2019. turustusaastal saamata sinna juba külvatud talivilja saak, kuna augustist oktoobrini 2017 tekitasid tugevad vihmad kõnealustes liikmesriikides üleujutusi, ning toetust antakse järgmistel tingimustel:

- a) kõnealused hektarid moodustavad vähemalt 30 protsenti asjaomases liikmesriigis taliviljade külviks ette nähtud aladest;
- b) põllumajandustootjad ei ole saanud sama kahju eest mingit muud hüvitist mis tahes riigiabina või kindlustuse kaudu ega liidu poolt osaliselt rahastatavat hüvitist, kui on käesoleva määrusega ette nähtud.

2. Asjaomased liikmesriigid määravad kindlaks toetuskõlblike hektarite arvu põllumajandustootja kohta vastavalt lõikes 1 sätestatud tingimustele.

Artikkel 2

1. Iga asjaomane liikmesriik teeb otsuse toetuskõlbliku hektari eest makstava toetuse summa kohta lõigetes 2 ja 4 osutatud tingimustel.

2. Artikli 1 alusel tehtavate liidu kulutuste kogusumma et tohi ületada:

- a) Leedu puhul 9 120 000 eurot;
- b) Läti puhul 3 460 000 eurot;
- c) Eesti puhul 1 340 000 eurot;
- d) Soome puhul 1 080 000 eurot.

⁽¹⁾ Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 907/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 makse- ja muude asutuste finantsjuhtimise, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise, tagatiste ja euro kasutamise osas (ELT L 255, 28.8.2014, lk 18).

3. Artikli 1 lõike 2 kohaselt võivad asjaomased liikmesriigid anda toetuskõlblike hektarite eest täiendavat abi maksimaalselt 100 % summast, mille kohta on tehtud otsus kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1.

Liikmesriigid maksavad täiendava abi välja hiljemalt 30. septembriks 2018.

4. Artiklis 1 osutatud toetussumma ja käesoleva artikli lõikes 3 osutatud täiendav abi, kui seda makstakse, ei tohi üheski liikmesriigis ületada otsetoetuste summat, mille arvestamiseks on jagatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1307/2013 ⁽¹⁾ II lisas asjaomasele liikmesriigile 2017. kalendriaastaks ette nähtud riiklik assigneering toetuskõlblike hektarite koguarvuga, millest asjaomane liikmesriik on 2017. kalendriaasta kohta teatanud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ⁽²⁾ artikli 72 lõike 1 punktiga a.

Artikkel 3

Artiklis 1 osutatud toetust antakse põllumajandustootjate esitatud taotluse alusel, mis sisaldab toetuskõlblikke hektareid ning on esitatud asjaomase liikmesriigi siseriiklikus õiguses sätestatud viisil ja tähtaja jooksul.

Artikkel 4

Asjaomased liikmesriigid võtavad käesolevas määruses sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks kõik vajalikud meetmed, sealhulgas teevad põhjalikud haldus- ja kohapealsed kontrollid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artiklitele 58 ja 59. Enne toetuse andmist peavad liikmesriigid eelkõige:

- a) tegema halduskontrollid toetusetaotluse kohta, sealhulgas
 - i) tegema kindlaks taotleja toetuskõlblikkuse;
 - ii) tegema kindlaks toetuskõlblike hektarite arvu vastavalt artikli 1 lõikele 2, võttes aluseks kohapealsed kontrollid põllumajandusettevõtetes, varasemad andmed ning ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi vastavalt komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 809/2014 ⁽³⁾;
 - iii) veenduma, et toetuskõlblik taotleja ei ole saanud samade hektarite eest rahalist toetust mõnest muust artikli 1 lõike 1 punktis b osutatud allikast;
- b) teostama kohapealseid kontrolle taotleja valdustes.

Kohapealsed kontrollid peavad hõlmama vähemalt 5 % taotletud toetuse kogusummast.

Artikkel 5

1. Käesoleva määruse kohaste maksetega seotud kulud on liidupoolse rahastamise jaoks toetuskõlblikud üksnes siis, kui maksed on toetusesaajatele tehtud hiljemalt 30. septembriks 2018.
2. Delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 artikli 5 lõiget 2 ei kohaldata.

Artikkel 6

1. Asjaomased liikmesriigid teavitavad komisjoni artikli 4 kohaselt võetud meetmetest hiljemalt 60 päeva jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1307/13, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 608).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

⁽³⁾ Komisjoni 17. juuli 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 809/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 rakenduseeskirjad seoses ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi, maaelu arengu meetmete ja nõuetele vastavusega (ELT L 227, 31.7.2014, lk 69).

2. Asjaomased liikmesriigid esitavad hiljemalt 15 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist komisjonile üksikasjaliku aruande käesoleva määruse rakendamise kohta, sealhulgas artikli 4 kohaselt võetud meetmete ja tehtud kontrollide üksikasjad.
3. Asjaomased liikmesriigid edastavad komisjonile väljamaksete kontrolli ja heakskiitmise tulemused.

Artikkel 7

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. jaanuar 2018

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER
